

चिकित्सा-विज्ञान और प्रौद्योगिक जगत में
 सर्वाधिक प्रकाशित होने वाला निष्पक्ष समाचार पत्र

पाक्षिक

इलेक्ट्रो होम्यो मेडिकल गज़ट

वर्ष —40 ● अंक —18 ● कानपुर 16 से 30 सितम्बर 2018 ● प्रधान सम्पादक — डा० एम० एच० इदरीसी ● वार्षिक मूल्य ₹100

डा० बाजपेयी इलेक्ट्रो होम्योपैथी के पर्याय थे—खालिद तुमन जाने किस जहाँ में खो गये

सभा में सभी उपस्थित लोगों ने बारी बारी से डा० बाजपेयी को पुष्टाजलि दी।

संचालन कर रहे लखीमपुर से आये डा० राकेश हार्ष ने उपस्थित लोगों को सर्वाधिक डा० बाजपेयी का जीवन परिचय बताया उन्होंने बताया कि डा० बाजपेयी जी का जन्म 15 मार्च 1958 को कफोठपुर झिले के ओरा ग्राम में हुआ था इनके पिता पं० सीताराम बाजपेयी जी एक

बैद्य थे जब तक माता श्रीमती सुमित्रा बाजपेयी को विवाह पर माल्याधीन करके बोर्ड ऑफ इलेक्ट्रो होम्योपैथिक मेडिसिन, उ०५३ के द्वयमेन डा० एम० एच० इदरीसी ने किया इसके पश्चात

बाजपेयी जी का विवाह श्रीमती शोहिनी बाजपेयी से हुआ तथा इनके पुत्र का नाम राहुल बाजपेयी रहा पुत्रवधु का नाम श्रीमती रवाती बाजपेयी है। आपके एक भाई श्री विनोद शक्ति बाजपेयी तथा दो बहनें श्री मती मनोरमा शुवला एवं श्रीमती शीला निवा हैं। आपने कानपुर युनिवर्सिटी से एम.एस.सी की परीक्षा उत्तीर्ण की। इलेक्ट्रो

बोर्ड ऑफ इलेक्ट्रो होम्योपैथिक मेडिसिन, उ०५० के द्वयमेन डा० एच० इदरीसी डा० बाजपेयी को माल्याधीन करते हुये।

होम्यो—पैद्यी की शिक्षा बोर्ड ऑफ इलेक्ट्रो होम्योपैथिक मेडिसिन, उ०५० से ग्रहण की। सन् 1985 में काउण्ट मैटी इलेक्ट्रो होम्योपैथिक मेडिकल कालेज एफ इंसिटिटल के विकित्साधिकारी के पद पर

परीक्षा रानिति में मनोरीत किया इसके बाद डा० बाजपेयी जी सन् 1996 में बोर्ड की प्रबन्ध समिति के सदस्य हुए जो जीवन पर्यन्त रहे। वह बोर्ड के प्रमुख प्रवक्ता भी थे।

डा० बाजपेयी जी की

मंचारीन बाये से दाये डा० पी० आर० घृसिया, डा० आर० क०० कपूर बोर्ड के चेयरमैन डा० एम० एच० इदरीसी, श्री मुहम्मद खालिद, बोर्ड ऑफ इलेक्ट्रो होम्योपैथिक मेडिसिन, उ०५० के सदस्य डा० जयाजे अहमद माईक पर

पत्र व्यवहार हेतु पता :-

सम्पादक

इलेक्ट्रो होम्यो मेडिकल गज़ट

127 / 204 एस० जूली, कानपुर—208014

एसोसिएशन
 ऑफ इन्डिया
 ने इनका
 महासचिव
 मनोरीत
 किया।

शिक्षा
 एवं कार्य में
 लक्ष्य होने के
 कारण ही
 आपने सन्
 1990 में
 हमीरपुर, सन्
 1992 में
 ललितपुर, सन्
 1998 में
 किरो जाबाद
 तथा सन् 2000
 में कानपुर में
 इलेक्ट्रो होम्योपैथिक
 कालेज खोले।

ए का

डाक्टर होने के

साथ साथ ही वह बहुत ही
 सामाजिक तथा धार्मिक व्यक्ति चे
 उन्होंने ब्रह्मतेज नाम की एक
 संस्था भी बनायी थी।
 उनकासाहित सूजन तो अनोखा
 था वह लगातार इलेक्ट्रो होम्यो

 श्री राहुल बाजपेयी अपने पिता डा० पी० एस० राजपेयी के विवाह पर माल्याधीन करते हुये।

मेडिकल गज़ट के लिए पेज
 नम्रत तीन पर सदैव अपने विचार
 लिखा करते थे। आपकी
 राजनीतिक छवि भी अनेकों
 राजनीतिक्कारों से उनके व्यक्तिगत
 सम्बन्ध भी थे। उनका सारा
 जीवन इलेक्ट्रो होम्योपैथिक के
 लिए समर्पित था

शेष पेज 2 पर

अब इलेक्ट्रो होम्योपैथिक मेडिकल इन्स्टीट्यूट लखनऊ के प्राचार्य डा० आर० क०० कपूर डा० बाजपेयी के विवर पर माल्याधीन करते हुये।

અદ્વાંજલિ

અદ્વાંજલિ કા અર્થ અદ્વા અર્થાત જિસ વ્યક્તિ કે ક્ષપર આપકી અદ્વા હૈ ઔર વહ વ્યક્તિ અન ઇસ સંસાર મેં નહીં હૈ તો હમ ઉસકે પ્રતિ અદ્વા વ્યક્ત કરતે હોય તરીકે અદ્વાંજલિ કા નામ દિયા જાતા હૈ, સંસાર મેં કિંતને લોગ મરતે હૈ ઔર કિંતને કો અદ્વાંજલિ દી જરીએ હૈ યહ તો સબ લોગ જાનતો હૈનું અદ્વાંજલિ તરીકે દી જરીએ હૈ જો મહાન હો।

અમી કુછ સમય પૂર્વ ભારત કે પૂર્વ પ્રધાનમંત્રી માનનીય અટલ વિહારી બાજપેયી જી કા નિઘન હુંબા, ઉસકે બાદ જિસ પ્રકાર માનનીય અટલ વિહારી જી કો અદ્વાંજલિ પૂરે ભારત વર્ષ મેં દી ગયી વહ આપને આપ મેં અનુચૂણી થી બાહે સતતપણ હો યા વિફાન યા ફિર કોઈ આપ રાજનેતા યા આપ જાન સમી ને દિલ સે ઉનકો અદ્વાંજલિ વ્યક્ત કી કર્યોંકિ માનનીય અટલ વિહારી એક મહાન નેતા થૈ।

ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિક પ્રમોદ શંકર બાજપેયી જી કા દેહાન્ત 11 અગસ્ટ, 2018 કો હો ગયા વહ ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિક જગત કે એક મહાન નેતા જો સર્વમાન્ય, સર્વપ્રિય ઔર અત્યાન્ત અટલ કપિયથી ઉનકી અદ્વાંજલિ કા સિલસિલા ભી પૂરે ઉત્તર પ્રદેશ મેં ચલ રહા હૈ ક્યોકિ જેસે શ્રી અટલ વિહારી બાજપેયી પૂરે દેશ મેં લોકપ્રિય થે વેસે હી ડાં પ્રમોદ શંકર બાજપેયી જી પૂરે ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિક જગત મેં લોકપ્રિય થૈ।

ઇસ્તી સિલસિલે કી એક કઢી દિનાંક 8 સિત્થમ્બર, 2018 કો બોર્ડ દ્વારા અદ્વાંજલિ સમા પ્રેસ કલેક્શન લખનऊનું મેં આયોજિત કી ગયી હૈ। અદ્વાંજલિ સમા મેં શ્રી પ્રમોદ શંકર બાજપેયી જી કો યાદ કરતે હુએ લોગોને આપને—આપને વિચાર રહે, લોગો ને કહા કી શ્રી બાજપેયી કે નિଘન સે ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિઓ ને એક એસા યોક્કા ખો દિયા હૈ જિસકી મરપાઈ કરી નહીં હો સકેંની, વહ સહી માયને મેં એસે ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ કે નેતા થે જિન્હેં એક વિચારધારા કે સાચે મેં સીનિયન નહીં કિયા જા સકતા હૈ, તથા ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ કી સંસ્થાઓ મેં ઉનકી સ્વીકાર્યતા થી।

શ્રી બાજપેયી જી લગ્ભગ સ્વાર્થિમ 4 દશક તક ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ કી સેવા કે લિએ સમર્પિત રહે ઇનકી અનુકરણી સેવા કા નરીજા હૈ કી આજ ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ એક મજબૂત, સમૃદ્ધાશાળી બનાયા। વહ ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ વિકિત્સકોનું કે લિએ પ્રેરણા સોત થે, શ્રી બાજપેયી જી કી કુશાગ્ર બુદ્ધિ ઔર શાનદાર હાજિયા જવાબી કે લિએ હર ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ ઉનકા કાયલ રહેગા।

શ્રી પ્રમોદ શંકર બાજપેયી જી એસે ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ વિકિત્સક એવ કદાવર નેતા થે જો સાદેવ ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ કી રહા કે લિએ ખરું રહતે થે, ઉનકા ઓઝ્યુન્ઝ વ્યવિતત ઔર મેત્રીપૂર્ણ વ્યવહાર હર કિંસી કો કાયલ કર દેતા થા। વહ અચ્છે વકતા ઔર દૂરદૂચિ વાલે નેતા હોને કે સાથ—સાથ ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ કો હિત કો સબરો ક્ષપર રખને વાલે ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ થે।

કિંસી ને ખૂબ કહા હૈ કી વહ એસે કર્મચિર થે જો કર્મ પર જ્યાદા વિશવાસ કરતે થે, વહ સદા કહતે થે કી ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિઓ કો સિર્ફ કાર્ય પર ધ્યાન દેના વાહિયે યદિ કાર્ય હોતા રહા તો નિશ્ચિત હૈ કી ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ કો વહ સફલતા અવશ્ય મિલેગી જિસકી વહ હક્કદાર હૈ।

શ્રી બાજપેયી જી કી અદ્વાંજલિ સમા મેં લોગ બહુત દૂર દૂર સે આયે જો ઉનકી મહાનતા કા પરિવાયક હૈ!

સમા મેં ઉપરિથત હર સદરય આપને આપ કો શ્રી બાજપેયી સે જોખ રહા થા કોઈ તો અપના સંસ્મરણ બતા રહા થા, તો કોઈ ઉનકે સાથ વ્યક્ત કિયે ગયે સમય કો યાદ કર રહા થા, તો કોઈ ઇતના માતુક હો ગયા થા કી કુછ બતા નહીં પા રહા થા। કિંસી ને કહા હૈ કી—

“નૂં તો દુનિયા મેં સદા રહને કોઈ નહીં આતા હૈ!”

આપ જેસે ગયે હૈ ઇસ લાંબ કોઈ નહીં જાતા હૈ!

ઉનકે યાદ કરતે હુએ કિંસી ને કહા કી વહ બોર્ડ દ્વારા કોઈ આયોજન હો ઔર બાજપેયી જી ન હો એસા સમય નહીં થા આજ હમ પહંચી બાર એસા હોતા દેખ રહે હૈનું, હમેં મહાન દુઃખ હો રહા હૈ।

ડાં પ્રમોદ શંકર બાજપેયી જી સ્વર્ણ મેં એક આનદોલન થે ઉનકી સંચ્ચી અદ્વાંજલિ વહ હોગી જવ હમ ઉનકે બાયે રહસ્યે યા ઉનકે જેસે બનને કો પ્રયાસ કરેં જો કાર્ય અમી તક નહીં દુ઱ે હૈ વહ કાર્ય કરેં તથા બાજપેયી જી કો નમન કરતે હુએ ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ કો વહ સ્થાન દિલાયે જિસકી ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ કાયલ રહેગા।

ડાં પ્રમોદ શંકર બાજપેયી જી કો વ્યવિતત બહુત કો વહ ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથિ કે લિએ જરૂરી થે, વહ હેમેશા લોગોનું કે દિલોનું મેં રહેંગે હમ ઉનકો શત શત નમન કરતે હૈનું।

તુમ ન જાને કિસ જાહોં ... પ્રશ્નમ પેજ સે આગે

ઉન્હોને ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથી કો નહીં લોઈયોંતો તક પહુંચાયા આજ જો સ્વરૂપ આપ ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથી કા દેખ રહે હૈ ઉસમે ઉનકા બબુત બઢા યોગદાન હૈ।

કાર્યક્રમ કે મુલ્ય અતિથિ શ્રી મુહમ્મદ ખાલિદ ને ડાં બાજપેયી કો અદ્વાંસુમન અર્પિત કરતે હુએ કઠા કિ ડાં બાજપેયી ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથી કે પ્રયોગ થે જો એક સિંકો દો પહલુ થે આજ હમ પહંચી બાર દેખ રહે હૈ કે કિંસી કાર્યક્રમ વિધાન હો ઘર કાર્ય મેં ડાં બાજપેયી કી ઉપરિથત અવશ્ય હોલી થી ઉને નહીં યાદ હૈ કે કોઈ કાર્યક્રમ વિના કો બાજપેયી કે હુંબા હૈ।

બસ્તી સે આયે ડાં અનિલ કુમાર શ્રીવાસ્તવ બાજપેયી કે પ્રતિ અદ્વાં વ્યક્ત કરતે હુએ બતાયા કી ડાં બાજપેયી ઔર મેં એમ્એસ.સી.કાનપુર સે એક સનુ મેં કિયા થા લોકિન ન વહ હમેં જાનતો થૈ ઔર ન મેં ઉનકો જાનતો થા યા એક ઇસ્ત્કા થા કિ દોનો લોગ એમાંએસસી કરને કે બાદ ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથી સે જુડુ ગયે વહ ડાં ઇદરીસી કે સાથ જુડુ થૈ ઔર મેં ડાં બી કુમાર કે સાથ। હમ દોનો અલગ અલગ સંસ્થાઓ સે જુડુને કે બાબજુદ આપસે વિચાર વિર્મશ કરતે થે હમારે ઔર ઉનકે વિચાર આપસ મેં બબુત મેલ ખાતે થે। કયોકિ હમ દોનો કા એક હી ઉદ્દેશ્ય થા કે ઇલેક્ટ્રો હોમ્યોપેથી કો બઢાના હૈ।

બહરાંથ સે આયે ડાં ભૂપરાજ શ્રીવાસ્તવ ને ડાં બાજપેયી કે પ્રતિ અદ્વાંસુમન અર્પિત કરતે હુએ અનેક સ્મરણ બતાયે।

શેષ પેજ 3 પર

ડાં પ્રમોદ શંકર બાજપેયી કે સંસ્મરણ સુનાતે ડાં રામ ઔતાર કુશવાહા મંચ પર ડાં પીઠ આર્ય ધૂસિયા, ડાં આર્ય કોં કપૂર એવ ડાં એમ્એ ઇદરીસી — છાયા ગજાટ

ડાં એમ્એ એન્નો રામ (શાહદર્જ) જૈનપુર ડાં પ્રમોદ શંકર બાજપેયી કે સાથ વિનાય ગયે પલોનું કો બદાતે હુએ મંચ પર ડાં પીઠ આર્ય ધૂસિયા, ડાં આર્ય કોં કપૂર, બોર્ડ કે વેચરનીન ડાં એમ્એ એવ ઇદરીસી, મુહમ્મદ ખાલિદ એવ શ્રી રાહુલ બાજપેયી (ડાં પ્રમોદ શંકર બાજપેયી કે પુત્ર) એવ ઇશોટ મેં ડાં બાજપેયી — છાયા ગજાટ

ડાં પ્રમોદ શંકર બાજપેયી કે સંસ્મરણ સુનાતે ડાં રામ સરન માર્ટીય મંચ પર ડાં પીઠ આર્ય ધૂસિયા, ડાં આર્ય કોં કપૂર, ડાં એમ્એ ઇદરીસી એવ મુહમ્મદ ખાલિદ — છાયા ગજાટ

તુમ ન જાને કિસ જહાઁ ... પ્રથમ પેજ સે આગે

અંબેદકર નગર સે આયે ડાઠો રામારજ રાજમાર ને બતાયા કિ ડાઠો બાજપેણી જી બહુત હી કર્મચાર ઇલેક્ટરો હોમ્યોપેયી કે નેતા થે વહ સદૈવ વિકિલ્સકો કી સમસ્યાઓ કે સમાધાન કે લિ તત્પર રહતે થે ।

હાર્દીરપુર સે આયે દુએ ડાઠો નરેન્દ્ર મુખ્યમંત્રી ને બતાયા કિ વહ ડાઠો બાજપેણી કો અદ્ભુત સુમન અર્થિત કરતે દુએ બતાયા કિ ડાઠો બાજપેણી જી કા અસાધ્યારણ વ્યવિલાલ, વિલક્ષણ વાક્ય ફૌલી તથા ઇલેક્ટરો હોમ્યોપેયી મેં ઉનકી લગન કે હમ

શ્રી રમોદ દેવી ઇલેક્ટરો હોમ્યોપેયિક નેડિકિન ઇન્સ્ટીટ્યુટ લાલભાગપુર કે ડાઠો કાલ કેઠ સર્ના

હાર્દીરપુર કે ડાઠો નરેન્દ્ર મુખ્યમંત્રી નિગમ જ્યાને સંસ્કરણ બતાતે હૂયે—છાયા ગાજુટ

ડાઠો પ્રમોદ કુમાર સિંહ માનુક ડોકર સંસ્કરણ સુનાતે

ડાઠો મન્જુ, સાક્ષેના મુરાದાબાદ અબદી સુમન અર્થિત કરતે

શ્રી હરિનામ સાક્ષેના અબદી સુમન અર્થિત કરતે

કાયલ હૈ ।

બોર્ડ કે બેયરમેન એવી હસ્તક્ષેપ કી આચ્છાદન કર રહે ડાઠો એન્ઝો ઇદરીસી ને ડાઠો બાજપેણી કો યાદ કરતે બતાયા કિ જિન લોગો ને બાજપેણી જી કે બારે મેં બતાયા હૈ વહ બહુત હી કાર્ય કરતે હુએ બાજપેણી ઇસસે મી કહી અધિક થે ઉનકે બારે મેં જિતના

બતાયા જાયે વહ કમ હૈ બાજપેણી જી ઉનકે સાથ થે વહ અચ્છી તરફ જાનતે હૈ કે ઉનકી તુલના કિસી સે નહીં કી જા સકતી હૈ ।

લખનાંક કે ડાઠો આર્થ કે૦ કાંપૂર ડાઠો બાજપેણી જી કે બારે મેં બહુત કુછ કહના ચાહતે થે કિન્તુ વહ ઇન્ને ભાવુક હો ગયે કે વહ જો કહના યા બતાના ચાહતે થે

વહ નહીં કહ પાયે ।

પ્રમુખ રૂપ સે ગિમન લોગો ને અપને વિચાર વ્યક્ત કિયે સર્વેશ્વરી ડાઠો રામ અવતાર કૃશ્ણાહા, ડાઠો પ્રમોદ સિંહ, ડાઠો રામ સરન, ડાઠો આર્થ ઘૂસિયા, ડાઠો અયાજ અહમદ.

શોષ પેજ 4 પર

અંબેદકર નગર કે ડાઠો રામ અરજ રાજમાર અપને વિચાર દેતે હુયે

માઇક પર ડાઠો મિલલોણ નુમાર મિલા લાલા મંચ પર ડાઠો પ્રમોદ આર્થ ઘૂસિયા, ડાઠો આર્થ કે૦ કાંપૂર, ડાઠો એન્ઝો ઇદરીસી, શ્રી મુરુ ખાલિયા એવ રાહુલ બાજપેણી

માઇક પર અપને વિચાર દેતે ડાઠો રામ નિવાસ વિશ્વકર્મા—છાયા ગાજુટ

માઇક પર સમ્બોધિત કરતે ડાઠો પરિખાન રામ ઘૂસિયા—છાયા ગાજુટ

तुम न जाने किस जहाँ ... प्रथम पेज से आगे

नाइक पर बोर्ड ऑफ इलेक्ट्रो होम्योपैथिक मेडिसिन, लखनऊ के देयरमेन डॉ एमो एच इदरीसी

नाइक पर बोर्ड ऑफ इलेक्ट्रो होम्योपैथिक मेडिसिन, लखनऊ के देयरमेन डॉ एमो एच इदरीसी

एवं सुमन अर्पित करते रहराइक इलेक्ट्रो होम्योपैथिक स्टडी सेंटर के प्रमुख डॉ श्री राहुल बाजपेयी

श्रद्धा सुमन अर्पित करते रहराइक इलेक्ट्रो होम्योपैथिक चिकित्सक चिकित्सक एवं नागरिक शिंह दिव्या भवन दयालपुर, बरसी के प्राणानाथी। छाया-बाजू

डॉ एसोनोराय, डॉ राम निवास विश्वकर्मा, डॉ सुबोध कुमार सक्सेना—मुरादाबाद डॉ पी० एन० कुमाराबाद, आदि।

अद्वाजलि सभा में प्रमुख रूप से निम्न लोग उपस्थित हुए डॉ अकरम वारसी, डॉ राम सरन भारती, डॉ इशरार खन, डॉ मो० इखलाख, डॉ देवनद दीक्षित, डॉ जनाद'न पृष्ठा द विपाठी, डॉ राजेश कुमार, डॉ राम निवास शर्मा, डॉ आशुतोष कपूर, डॉ राजेन्द्र प्रसाद, मो० जफर इदरीसी, डॉ राम सजीवन माईरा, डॉ पी० क० श्रीवारुवत डॉ एस० क० पोठक, डॉ राम विजाल मीरा, डॉ घननजय सिंह आदि।

अन्त में बोर्ड ऑफ इलेक्ट्रो होम्यो पैथिक मेडिसिन, उ०प्र० के देयरमेन डॉ एमो एच इदरीसी ने डॉ प्रमोद शंकर बाजपेयी के सुपुत्र श्री राहुल बाजपेयी को अंगवस्त्र पहनाकर ₹ 5100/- का चेक भेट किया।

M.M.P. का उद्घाटन Noida में

डॉ पी० क० दाता द्वारा स्वापित एमो एच० पी० लेबोरेट्री या उद्घाटन मध्य प्रदेश सरकार के आदिवासी नंती माननीय लिवराज राहा द्वारा किया गया, इस अवसर पर अन्य के साथ मण्डला मध्य प्रदेश के डॉ जी० सोनी तथा इलेक्ट्रो होम्योपैथिक मेडिकल एसोसिएशन ऑफ इण्डिया के प्रमाणी महासंचिव डॉ भी० इदरीस खान प्रमुख कर्प से उपस्थित थे लाननीय नंती जी ने द्वारा अवसर पर आश्वासन दिया कि मध्य प्रदेश में इलेक्ट्रो होम्योपैथिक के प्रसार के लिये ये सदैव सत्य रहेंगे। डॉ खान ने इस अवसर पर कहा कि ये विकित्सकों की हर समस्या के नियारण के लिये ये आप्ती दाता को भी लैयार हैं। आप हमें आवाज देकर तो देखो।

माँ सरजू, देवी इलेक्ट्रो होम्योपैथिक मेडिकल इन्स्टीट्यूट लखीमपुर की ओर से श्री राहुल बाजपेयी को शॉल एवं ₹ 5100 का चेक देते डॉ एमो एच० इदरीसी

न्य प्रदेश सरकार के बैंबिन नंती माननीय लिवराज राहा उद्घाटन करते ही सदैव में डॉ पी० क० दाता